

GLAS

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

JUTRI SEJA OLO KRANJ

Številne razprave so dopolnile predloge

O osnutku RESOLUCIJE o perspektivnem gospodarskem in družbenem razvoju okraja Kranj so že razpravljali odborniki okrajnega ljudskega odbora na zadnji seji. Prav tako so osnutek RESOLUCIJE obravnavali tudi občinski ljudski odbori, družbene in politične organizacije, sveti okrajnega ljudskega odbora in zbornice. Vsi omenjeni organi in organizacije so dali k osnutku svoje predloge in pripombe, ki jih je na zadnji seji pregledal in proučil okrajni svet za družbeni plan in finance. Svet meni, da lahko predlaga odbornikom okrajnega ljudskega odbora, da omenjeni resolucijo tudi sprejmejo. Zato lahko pričakujemo, da bosta na jutrišnji seji oboj zbor Okrajnega ljudskega odbora Kranj potrdila oziroma sprejela RESOLUCIJO o gospodarskem in družbenem razvoju našega okraja.

Okrajni ljudski odbor Kranj je vzporedno z razpravo o osnutku resolucije organiziral tudi razpravo o vlogi, namenu in metodah dela okrajnega investicijskega sklada. V ta namen so izdelali tudi obsežno analizo s posameznimi predlogi, o katerih smo v našem listu že poročali. Razprave okrog tega vprašanja so bile izčrpne. O tem problemu so razpravljale tudi politične organizacije, zlasti Okrajni odbor SZDL. Večina onih, ki so razpravljali o nadaljnji vlogi okrajnega investicijskega sklada, se je izreklo za tako politiko, metodo dela in način zbiranja sredstev, kakor jo je predvidevala tretja varianta omenjene študije. Po tej varianti naj bi se namreč aktiva okrajnega investicijskega sklada prenesla na občine. Tudi o teh predlogih je razpravljala okrajni svet za družbeni plan in finance, ki je menil, da je taka orientacija pravilna in da zato sprejme načela, ki jih obravnava dopolnjena tretja varianta. Svet je sestavil tudi sklepe, ki jih bo v tej zvezi predlagal v potrditev OLO Kranj.

Na jutrišnji seji bodo odborniki OLO Kranj razpravljali tudi o predlogu proračuna okraja Kranj za leto 1962 in o predlogu odloka o določitvi udeležbe občin na skupnih virih dohodkov v okraju Kranj. Med preostalih točkami dnevnega reda so razen razprave o programu cestnih del na območju okraja Kranj v letu 1962 tudi nekatere organizacijske zadeve.

Ob tolmačenju zakona o gozdovih

Vsak naj živi od svojega dela,

je dejal sekretar CK ZK Slovenije Miha Marinko na aktivu komunistov kmetijstva in gozdarstva v Kranju

Kranj, 17. marca - Danes so se v Kranju sestali komunisti iz kolektivov kmetijske in gozdarske dejavnosti našega okraja ter predstavniki političnih in upravnih organov iz vseh občinskih središč Gorenjske. Med gosti se je tegapovetovanja udeležil tudi sekretar CK ZK Slovenije tovariš Miha Marinko.

Na dnevnem redu so bili aktualni problemi v kmetijstvu in gozdarstvu. Sekretar Okrajnega komiteja ZK Janko Rudolf je v uvodu omenil nujnost, da se komunisti - kot subjektivna sila - posvetujejo o nekaterih pojavih iz teh dejavnosti. Skupna stališča naj bi potem pomagala k enotnemu reševanju stvari in hitrejšemu odpravljanju posameznih slabosti.

Kot je bilo razvidno iz poročila Martina Koširja in iz diskusije, gre za nekatere nejasnosti v perspektivi teh dejavnosti, tako da niti komunisti v posameznih primerih nimajo enotnega stališča. Kmetijstvo je bilo zadnja leta deležno znatne pomoči v obliki investicij, nabavljeno je bilo veliko strojev in druge mehanizacije, usposobljeno precej strokovnega kadra itd. Toda rezultati so bili minimalni. O tem sta zelo odločno in jasno govorila zlasti Jože Nastran iz Skofje Loke in Ivo Miklavčič iz Kranja. Se več težav pa je v zadnjem času nastalo v gospodarstvu z gozdovi in koriščenju gozdnega bogastva. To se opazi zlasti pri konkretnem prilagajanju novega zakona o gozdovih. Posamezniki iz kmetijskih zadrug, kmetijskih posestev in gozdnih gospodarstev so zagovarjali samo to, »kdo ima pravico« do gozdov itd. Te slabosti so prišle delno na dan tudi na današnjem posvetovanju. Vsa ta nesoglasja seveda samo škodujejo celotni stvari.

Tovariš Miha Marinko je v zaključni besedi posvetovanja dejal, da je prav, da se komunisti pogo-

vorijo o teh problemih, da bi jih potem lažje in bolj uspešno reševali. Toda v odnosu do gozdov, do privatnega kmeta - lastnika gozdov itd. pa nam morajo biti dokaj jasni poglobljeni cilji. »Vsak naj živi od svojega dela«, je dejal, ko je govoril o nekaterih negativnih težnjah v zvezi z gozdovi. »Mi nikakor nismo proti privatnemu lastništvu, toda prepričani je treba privatnikom pretirane diferencialne rente.«

Nato je tovariš Marinko precej govoril tudi o kmetijstvu in o izrednih perspektivah na Gorenjskem. To zlasti spričo potreb tuzizma in industrijskih središč.

Tudi tu je treba imeti s privatniki pravilne odnose, jih vključevati v pogodbeno razmerja s KZ in jim omogočiti porabo agrotehnike in nakazovati perspektive. »Vsekakor pa je treba« privatnikom jasno povedati, kaj hočemo,« je dejal on. »Mi jim hočemo samo pomagati, da bi bilo njihovo delo več vredno. Hočemo, da bo tudi njihovo delo izdatnejše, da ne bi delali po 16 ur na dan, da se bodo lahko kulturno izživljali, počivali itd.« Po besedah tov. Marinka naj bi to veljalo še posebno za tako imenovane proletarce, ki se še zmeraj zadržujejo na zemlji in se ne vključujejo v svoje kolektive kot pravi proizvajalci in upravljalci.

Posebna komisija bo izdelala in poslala zaključke današnjega posvetovanja vsem občinskim organom in organizacijam ZK v prizadetih kolektivih. - K. M.

Letošnji in lanski januar na tehtnici

Kljub nekaterim nevšečnostim - večja proizvodnja

Osnovni problem nemotenega in povečanega obratovanja slovenske industrije v preteklem mesecu je bila še vedno nezadostna oskrba s surovinami in pomožnim materialom. V februarju se je fizični obseg proizvodnje slovenskih industrijskih podjetij v primerjavi z letošnjim januarjem povečal za približno en odstotek in je tako še vedno pod povprečno lanskeletno mesečno proizvodnjo. Zelo zanimivi pa so podatki, ki kažejo gibanje fizičnega obsega gorenjske industrije v letošnjem januarju v primerjavi z januarjem preteklega leta. V celoti se je v januarju letos povečal fizični obseg proizvodnje industrijskih podjetij v kranjskem okraju v primerjavi z lanskeletnim januarjem za 8,47 odstotka. Izmed vseh industrijskih panog so imele v letošnjem januarju tri panoge manjši fizični obseg proizvodnje kakor januarja 1961.

Indeks povečanja fizičnega obsega proizvodnje v januarju 1962 je v primerjavi z januarjem preteklega leta v elektrogospodarstvu 111,64 odstotka; oziroma fizični obseg proizvodnje se je povečal za 11,64 odstotka. K povečanju je pripomoglo zlasti izredno ugodno vodno stanje, ki je omogočilo maksimalno izkoriščanje hidroenergetskih virov. Nekoliko manjše povečanje (10,39 odstotka) pa je dosegla v omenjenih časovnih obdobjih črna metalurgija. V tej panogi se je precej povečala proiz-

vodnja nekaterih izdelkov. Tudi v panogi pridobivanja in predelave nekovin, kjer je zajet samo proizvod jeseniške Zelezarne, in to šamotni material, se je v letošnjem januarju povečala proizvodnja za 9,78 odstotka. Pomanjkanje uvoženega reprodukcijskega materiala je hromilo proizvodnjo tudi v kovinski industriji. Posamezne zastoje je v tej panogi povzročilo tudi pomanjkanje kvalificiranih kadrov, vendar je kovinska industrija kljub vsem naštetim nevšečnostim povečala fizični obseg proizvodnje v letošnjem januarju v primerjavi z januarjem preteklega leta za 9,12 odstotka. Na januarsko proizvodnjo v elektroindustriji pa je precej vplivala nedokončana proizvodnja prejšnjega meseca. Tudi v elektroindustriji se je kazalo pomanjkanje uvoženega in domačega reprodukcijskega materiala. Povečala se je proizvodnja malih rotacijskih strojev, električnih števoev, kinoprojektorjev in telefonskih central ter proizvodov za široko potrošnjo. Pri sredstvih za reprodukcijo je razen nekaterih izjem pri vseh proizvodih v januarju zabeležen padec. V skupnem znesku pa se je januarja povečal fizični obseg proizvodnje v elektroindustriji v primerjavi z januarjem 1961 za 20,60 odstotka.

Pri obravnavanju kemične industrije je potrebno omeniti, da iz te panoge izpade zaradi pomanjkljivosti nomenklature vsa proizvodnja kranjskega Exoterma in Kemične tovarne Podnart in se tako izračunani podatki nanašajo le na proizvodnjo kisika v jesejniški Zelezarni. Tako okrnjena kemična industrija je v letošnjem januarju povečala fizični obseg proizvodnje za 35,97 odstotka.

V industriji gradbenega materiala je potekala proizvodnja v opekarstvih obratih v januarju nad povprečjem. K temu je pripomogla zaloga surove opeke. Ker pa je imele podjetje Marmor Hotavlje v januarju manjšo proizvodnjo, je tako fizični obseg proizvodnje celotne industrije gradbenega materiala v letošnjem januarju manjši kakor pa v januarju l. 1961. Marmor Hotavlje je zmanjšala v januarju proizvodnjo predvsem zaradi očistevalnih del.

O gibanju fizičnega obsega proizvodnje v ostalih industrijskih panogah bomo poročali v eni izmed naslednjih števil. Zaradi že omenjenih pomanjkljivosti v nomenklaturi so navedeni podatki le bolj orientacijskega značaja in zato pokažejo le približno sliko o gibanju industrijske proizvodnje. P.

Sekretar CK ZKS Miha Marinko med razpravo

Foto: F. Perdan

Kar ne zaslužiš, ni tvoje

Stališče komunistov „Tekstilindusa“ pri delitvi osebnega dohodka

Sedanje številke pri izdelavi obračuna za lansko leto so v enem izmed obratov združenega podjetja »Tekstilindusa« v Kranju pokazale, da je stanje dokaj ugodnejše, kot so pričakovali. To razveseljivo ugotovitev pa so posamezniki napačno tolmačili oziroma pričakovali, da bi ta sredstva delili na osebne dohodke.

Take tendence posameznikov so seveda hitro našle zagovornike, toda politične organizacije so stvar drugače tolmačile. In o tem so med drugim govorili tudi na letni konferenci ZK, ki je bila prejšnji teden. Ugotovili so, da so se osebni dohodki v tem podjetju lani razveseljivo dvignili, in sicer za okrog

20 do 30 odstotkov v posameznih obratih.

Na žalost pa to ni v skladu s povečanjem delovne storilnosti, ki edina lahko opravičuje višje prejemke. Ta pa se v podjetju ni dvignila niti za polovico v primerjavi s prejemki. Višja sredstva, ki so ostala kolektivni, so rezultat drugačnih predpisov oziroma zahtev družbe, nikakor pa rezultat lastnega dela oziroma uspeha. Tako so ugotovili, da kolektiv nikakor ni upravičen do delitve teh sredstev na osebne dohodke. Zlasti ne spričo velikih skupnih potreb

kolektiva, saj imajo med drugim potrebe še za okrog 400 stanovanj itd. Tako stališče so komunisti sprejeli in ga bodo enotno zagovarjali v kolektivu ter tudi skušali uveljaviti preko samoupravnih organov.

Prav tako so na konferenci poudarjali potrebo po strokovnem in ideološkem izpopolnjevanju v kolektivu, nadalje so razpravljali o utrjevanju samoupravnih organov in o drugih problemih tega največjega kolektiva tekstilne industrije na Gorenjskem. - K. M.

OBRAZI IN POJAVI

Občni zbor se je zavlekel od poznega večera, tako da se je vsem mudilo domov. Prav tako pa je mrzel veter tisti večer močno pihal, prodiral skozi plašče in silil razhajajoče k hitremu koraku.

Kljub temu pa je Stefanija izmenjala nekaj besed s staro znanko. Pravzaprav jo je ona zaustavila pri izhodnih vratih.

»Čestitam, čestitam!« je rekla in ji ponujala roko. Stefanija je bila v zadregi.

»No, čestitam za izvolitev,« ji je pomagala znanka.

»Kakšno izvolitev?« je osuplo dejala Stefanija.

»No, za njega, moža, ki so ga nocoj izvolili v odbor,« je pojasnila znanka.

Sele takrat se je Stefanija znašla.

»Oh, ne! To je pa drugi. To je Tončev zet. Prav tako se piše. Oh,

Saj vsi delajo tako. Kdo mu bo kaj dal za take stvari.«

Govorila je še in še. V dopolnilo samo je to. Stefanija in njen mož, ki sta si postavila pred leti novo hišico v predmestju, nimata otrok. On je bil obrtnik, zdaj je zaposlen v tovarni. Ona pa je lepo doma, saj ji ni sile. In pri njihovem obrtniškem poslu doma, ki ga še zmeraj obravljata, da ustrežeta ljudem, so ure res do-

Naš pa ni tako neumen

naš pa ne gre v to. On pa ni tako neumen. Kdo pa ima čas za take stvari. In danes ni življenje tako lahko. Človek mora gledati nase.

nosne in sestanki in drugo družbeno delo bi bilo res »drago«. Toda koliko časa naj bodo drugi zanj še »neumni«!!!

Vsem prebivalcem občine Kranj

Družbeno-politične organizacije občine Kranj bodo organizirale široko razpravo o predlogih letošnjega družbenega načrta za občino po raznih dejavnostih. Občani, ki se ukvarjajo s posameznimi dejavnostmi in so z njimi bolj seznanjeni, naj bi na tej razpravi sodelovali in pomagali k najboljšim rešitvam.

Te razprave so že od 15. III. in bodo do petka 23. marca po naslednjem razporedu:

Ponedeljek, 19. marca

O ZDRAVSTVU - Delavski dom, konferenčna dvorana (vhod 6) ob 16 uri;

O TRGOVINI - Delavski dom, konferenčna dvorana (vhod 6) ob 16 uri.

Torek, 20. marca

O SOLSTVU - sejna dvorana OLO ob 16 uri;

O KMETIJSTVU - sejna soba ObO SZDL (nad Delikateso) ob 16 uri;

O OBRTI - Delavski dom, konferenčna dvorana (vhod 6) ob 16 uri.

Sreda, 21. marca

O KULTURI - Delavski dom, konferenčna dvorana (vhod 6) ob 16 uri;

O INDUSTRIJI - sejna dvorana OLO ob 16 uri;

O GOSTINSTVU - sejna soba ObO SZDL (nad Delikateso) ob 16 uri.

Cetrek, 22. marca

O ŠPORTU - Delavski dom, konferenčna dvorana (vhod 6) ob 16 uri;

O SOCIALNEM VARSTVU - sejna soba ObO SZDL (nad Delikateso) ob 16 uri.

Petek, 23. marca

Skupni plenum ObO SZDL in ObSO o celotnem družbenem načrtu.

K razpravam so vabljeni vsi občani!

Družbeno politične organizacije občine Kranj

Podlegli izsiljevanju

Na zadnji seji ObLO Kranj je bil sprejet sklep, da se trgovsko podjetje Agraria iz Kranja lahko združi z enakovrednima podjetjema v Ljubljani in Celju. Do takšne odločitve pa je prišlo prej kot ne po precej nenavadnem postopku in že v uvodu bi lahko zapisal, da gre za sklep, ki ni bil dovolj premišljen sprejet.

Sklep je bil pravzaprav samo formalnost. Agraria je bila združena z omenjenima podjetjema že a 1. januarjem letos. Podjetja so že poslovala z enotnim knjigovodstvom in to brez privoljenja ali sklepa ObLO Kranj.

Nekaj dni pred zasedanjem ObLO Kranj (15. marca 1962) je o omenjeni združitvi razpravljalo tudi upravni odbor Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo okraja Kranj. Člani upravnega odbora so takrat prvič slišali o načrtu Agrarije in bili enotnega mišljenja, da je potrebno sklepanje na seji ObLO Kranj o tem preložiti, ker je potrebno zadevo dobro premisliti. Toda vse kaže, da je bila zadeva glede združitve že tako daleč, da je preostala samo še nujnost izsiliti sprejetje sklepa o združitvi.

Kmetijske organizacije na Gorenjskem so s to odločitvijo ostale

s precej manj ugodnimi perspektivami, kot so jih imele. Ostale ne brez prodajne mreže. Seveda ne gre za to, da novo podjetje s prodajo sadja, zelenjave in poljskih pridelkov ne bo trgovsko podjetje, saj obstaja bojazen, da bo izključno le trgovsko in se ne bo oziralo na perspektivni razvoj kmetijstva. Zaradi tega bodo verjetno predvsem prizditi potrošniki ne le v našem okraju, temveč v vsej Sloveniji (novo podjetje bo praktično s svojo mrežo zajelo vso našo republiko). Ker bo samo eno podjetje z omenjenim prehrabnim blagom, bo to podjetje prav (Nadaljevanje na 2. strani)

TE DNI PO SVETU

Ogenj na sirijsko-izraelski meji

Izraelsko vojno letalstvo je v soboto bombardiralo položaje sirijskega topništva vzhodno od Galilejskega jezera. Izraelci so označili vojaški napad na položaje kot maščevanje. Radio Damask pa pravi, da so sirijske enote odbile napad izraelske pehote, ki so jo podpirali tanki.

Sovjetska zveza obloži ZDA zaradi Južnega Vietnam

Sovjetska vlada je obložila ZDA, da se čedalje bolj vmešava v notranje zadeve Južnega Vietnam in grobo krši ženevski sporazum o Indokini iz leta 1954. Sovjetska vlada poudarja, da je za normalizacijo položaja v Južnem Vietnamu nujno, da ZDA prekinjejo pošiljanje orožja in vojaškega materiala, umaknejo vojaško osnovo in

ukinejo svoje vojaško poveljstvo na ozemlju Južnega Vietnam.

Parlamentarne volitve v SZ. Stiri leta po zadnjih parlamentarnih volitvah so bile včeraj v Sovjetski zvezi volitve v Vrhovni Sovjet. Že v dopoldanskih urah je v nekaterih krajih volilo nad 80 odstotkov volivcev.

Nasilje v Alžiriji. Nekaj ur pred podpisom sporazuma o prenehanju sovražnosti v Alžiriji so desničarski skrajneži povečali nasilje. Včeraj so v Alžiriji zabeležili 23 atentatov s plastičnimi minami. Služiti je bilo tudi streljanje iz topov. V Oranu je okoli 3.000 policistov v pripravljenosti.

Nehru o razorožitvi. V intervjuju za londonsko radio je indijski premier Nehru izrazil upanje, da bodo razgovori o razorožitvi, ki jih vodijo v Ženevi, plodni.

Sestanek Adula - Combe. Včeraj popoldne je prišlo do prvega sestanka med predsednikom osrednje kongoške vlade Adulom in katanski secesionistom Combejem. O razgovorih niso izdali nobenega sporočila. Premier Adula je bil pripravljen sprejeti Combeja že predvčerajšnjim, vendar je Combe sporočil, da je izgubil svojega adjutanta in da brez njega ne more priti k Adulu.

Ljudje in dogodki

Morda bodo v času, ko bo rotacijski stroj stiskal te vrstice, že podpisali sporazum o prenehanju sovražnosti v Alžiriji. To bo dejanje, s katerim si bo Francija sprala kri s svojih sedem let krvavih rok. Trenutek, ki ga na obeh straneh Sredozemskega morja tako težko čakajo, je pred vrati. Eviansko zdravilišče bo veljalo v francosko-alžirskih odnosih kot križišče. Več kakor sedem let staro alžirsko bojišče se bo predalo ob razglasitvi o prenehanju sovražnosti. Iz strojničnega gnezda bodo prišli francoski padalci in alžirski vojniki, ki jim z evianskim sporazumom omogočajo, da odlože čelade v vojaška skladišča. Petelin na puškah ne bodo več napeli.

Evian je bil v teh dneh mravljišče, za katerega se ni vedelo, ali to mravljišče urejajo ali pa razdirajo. Razgovori so bili včasih na tako tanki niti, da bi se zlahka lahko pretrgali. Krize so z velikimi napori premostili in zdaj v tem francoskem letovišču nihče več ne dvomi, da je v neposredni bližini zadnja ura razgovorov in uspešen konec. Obeh delegacij se je polastila utrujenost. Evianski teleprinterji ne

morejo zanikati, da so bila pogajanja v Evianu naporna in prekiniti brez rezultatov. Obe Francozi proti koncu niso več imeli hrabrosti, da bi jih smeli strani sta vlagali skrajne napore, da bi našli pot iz slepe ulice, o kateri so pred nekaj dnevi govorili že s takšno gotovostjo, da ji ni kazalo odrekati prepričevalnosti.

Vsi zunanji znaki kažejo, da v Evianu skovali težko železo. Vire so vnesli v evianske razgovore na pol vojaški način življenja. Vstajali so zgodaj, seje so bile maratonsko dolge, čas za kosilo skopo odmerjen, vse je bilo kot v kakšni vojašnici s strogo izmerjenim časom; popoldanske seje so nategovali v noč in razen tega so jih iz dneva v dan ovirali prividi, če se morda v evianskih koleh zadnji čas ne bo kaj zataknilo. Nekaj dni je alžirska delegacija s helikopterjem švicarskih oboroženih sil preletavala Lemansko jezero v strašnem neurju in z utrujenimi žilic, in to ne samo zaradi poteka razgovorov v evianskem hotelu, ampak zaradi vremena, ki je bilo prav slabo nad »Ženev-

skim morjem». Na sedežu alžirske delegacije so pozno ugašali luči, saj so sleherni noč po prihodu v Ženevo v hotelu analizirali dosežke razgovorov, na enak način kakor šahisti analizirajo prekinjene partije po odigranem kolu.

Vzdušje v Evianu se je izboljšalo šele proti koncu. Alžirecem se je po vesteh iz dobro obve-

ske vojske eno leto po samopredelitvi.

Nastane vprašanje, ali bo s podpisom sporazuma o prenehanju sovražnosti ugasnil tudi tenor desničarskih skrajnežev in vrst OAS. Ali je mogoče pričakovati, da bodo Salanovi pokloni morilci kar sami od sebe dvignili roke in se brez odpora predali? S Salanovo sodrigo ni

Minute pred premirjem?

Ščernih krogov posrečilo prepričati Francoze glede vojaških sil po prenehanju sovražnosti. Rešitev so našli v prilagoditvi sedanega položaja. Alžirske enote bodo v glavnem ostale na položajih, ki jih držijo v rokah sedaj, razen tega pa bodo nekateri oddelki premeštrili tudi v druge področja, ki jih bodo povezali z nekakšnimi vojaškimi predori. Na francoske postopke po v znatni meri vplivale tudi razmere v francoskem glavnem mestu in prava zmešnjava v Alžiriji. Tako so do konca določili rok umika francoskih vojaških sil na alžirskem ozemlju. Če je verjetno glasovom, ki prihajajo z uradnim glasom iz evianskega hotela, potem bi bil skrajni rok za umik največjega dela franco-

mogoče delati dolgih računov. Vediti moramo, da je kljub temu v Alžiriji po podatkih francoskega lista »Le mond« precejšnje število poklenih morilcev. V mestu Alžir, središču Salanove zarote, je okoli 1500 plačancev in okoli 15 do 20 tisoč oboroženih »Salanovih enot«. Podatki iz Orana govorijo, da je v tem mestu skritega precej orožja in vojaške opreme, ki so jo pokradli prav v zadnjih dneh. Njihov namen je v osnovi onemogočiti, da bi zaživel izvršila oblast v času premirja do glasovanja o samoodločbi. Bolj dolgoročne napovedi pa odkrivajo, da imajo v nastru upor, ko bi bila že postavljena alžirska uprava.

Zdravko Tomašič

S SKUPNIMI MOČMI DOMA IN OB MORJU

Pred kratkim smo precej obširno pisali o perspektivah turizma v tržiški občini. Takrat je bilo precej poudarka na tem, da so posamezni kolektivi doslej precej investirali v domove ob morju, sredstev za razvoj turizma na svojem območju pa niso imeli. Zaključek razprave na takratni tiskovni konferenci v zvezi s tem problemom je bil, naj bi se kolektivi preusmerili v investiranje na svojem področju, kar pa so nekateri napačno razumeli, češ da gre za likvidacijo počitniških domov ob morju. Gre za to, da tisti, ki že imajo svoje objekte ob morju (BPT, Runo in Tovarna kos in srpov), teh ne bi več povečevali, ostali kolektivi pa, da ne bi gradili novih. Že sedanja zmogljivost domov je neizkoriščena, zato naj bi se sestali kolektivi vseh gospodarskih organizacij v Trzinu in razpravljali o tem, kako bi letni dopust lahko preživelo čimveč tržiških delavcev na morju, hkrati pa tudi, kako bi se lotili turizma na svojem področju. — B. F.

Praznovanje na Ovišah

Tudi na Ovišah pri Podnartu so slovesno proslavili praznik žena. Ker v Podnartu zaradi gradnje kulturni dom še ni uporabljen za prireditve, so v nedeljo popoldne slovesno proslavili praznik delovnih žena kar na osnovni šoli na Ovišah. Pod vodstvom Marije Fajfarjeve so pioniere in pionirke pokazali zelo skrbno pripravljen program. Do zadnjega kotička napolnjen prostor in živahno pleskanje navzočih je dalo priznanje prirediteljem za dobro pripravljen in izvajen spored. — C. R.

BELEŽKA

OTROCI IN KLAVNICA

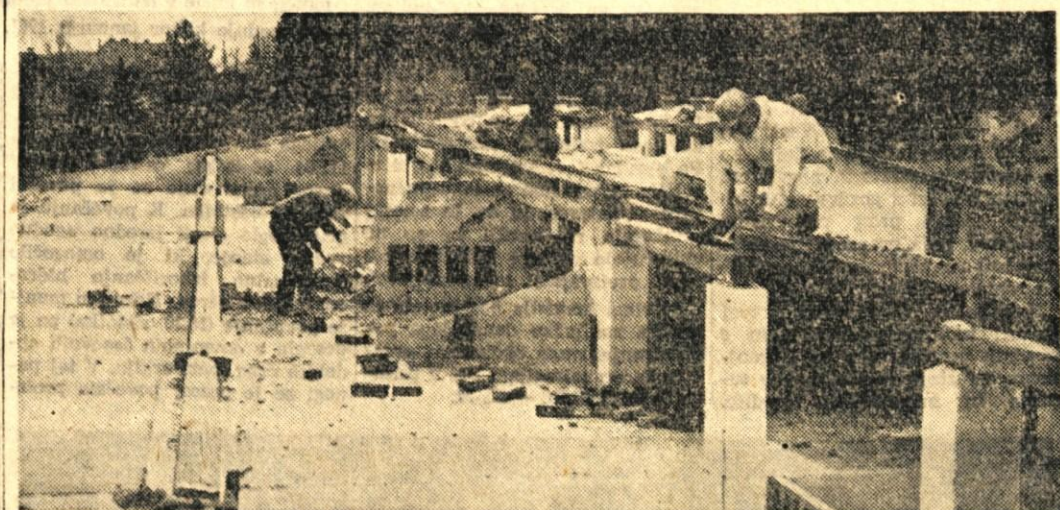
Tokrat gremo mimo neurejene ceste na Ravnah in reda v tržiški klavnici ter njemi okolici (nered je bolj ali manj spridlo slabih delovnih prostorov razumljivo), vsekakor pa se je treba lotiti vprašanja, zakaj je otrokom dovoljen vstop v klavnico. Gre za preprosto ugotovitev — da otroci gledajo klavce, kar prav gotovo slabo vpliva na njihovo vzgojo. Starši so mnenja, da bi moral biti otrokom vstop v klavnico prepovedan. In končno, v katero podjetje pa lahko hodijo otroci, kadar se jim zahoče!

GLAS BRALCEV

OB UKINITVI MESNICE V STRAŽIŠČU

Na Dan žena je bila v Stražišču otvoritev nove samopostrežne trgovine, pri kateri sta urejena še bife in mesnica. Kalvarija in obenem vse severni del Stražišča sta z novim, zelo lepo urejenim lokalom mnogo pridobila.

Nasleje ob Skofjeloški cesti pa je s to pridobitvijo izgubilo mesnico št. 14, ki je bila edina ob glavni cesti. Ne zdi se nam prav, da bo moralo skoraj 200 gospodinjstev hoditi tako daleč po meso, ko smo imeli tu lokal sredi vasi. Zakaj je bilo potrebno ta lokal ukiniti, ko sta pa dve mesnici za tako naselje kot je Stražišče tako premalo. Pred vojno je bilo v Stražišču okoli 200 hiš manj kot danes, pa smo imeli kar pet prodajnih mesa, od tega 3 ob glavni cesti. Sedaj pa, ko se je naselje povečalo za nekaj tisoč prebival-

RADOVLJICA — Dva stanovanjska bloka, ki stojita ob Gosposvetski cesti v Radovljici, sta prav tako ostala brez strehe. Tu pa je burja napravila za okoli 4 milijone škodo. Delavci popravljajo preostali del strehe, da ne bi bila škoda še večja.

Foto: F. Perdan

Mladina prevladuje med članstvom Planinskega društva Kranj

Zaskrbljenost okrog Krvavca - Gradnja na Šmarjetni gori

Izmed 1907 članov Planinskega društva v Kranju je kar 1292 mladine (do 25 let) oziroma 68 odstotkov vsega članstva. To je izreden uspeh te organizacije. V svojih vrstah imajo namreč 496 pionirjev, 360 mladincev do 18 let in 436 članov v starosti od 18 do 25 let.

Ko je predsednik te organizacije Franjo Klotnik poročal na rednem letnem občnem zboru v petek, 16. t. m. o delu, je dejal, da je to rezultat dolgotrajnega dela društva. Ta sprememba v strukturi članstva prevladovanja mladine, kar je redkost v naših organizacijah pa vsiljuje tudi drugačno vsebino dela. Težje dejavnosti je potrebno usmeriti na mladino. Zato je letos predvideno še več predavanj po šolah, seminar za mladinska vodstva in podobno. Mladinski odtsek društva namerava razširiti še na ta način, da bi ustanovljali skupine mladih planincev po šolah, po večjih kolektivih in po raznih krajih kranjske občine. V programu dela je predviden pohod pionirjev v primorsko vas Cepovan in številni drugi pohodi v naravo. Prve take skupinske izlete za mlade člane bodo

začeli organizirati že maja meseca. Med kratko razpravo so največ govorili o problemih okrog Krvavca. Toda ne v zvezi z gradnjo tamkajšnjega doma, ki ga bodo končali za 29. november letos (lani so v ta dela investirali okrog 76 milijonov dinarjev), ampak so govorili o tem, kako bi zaščitili bogastvo cvetja in prirodnih lepote tega kraja pred velikim navalom obiskovalcev. V zadnjih letih obiskuje Krvavec okrog 13.000 ljudi letno. Ob tem pa je hudo prizadeto tamkajšnje gorsko cvetje. Menili so, da bo potrebna dolgotrajna in vztrajna vzgoja odnosa do splošne imovine in do lepote v naših gorah.

Med zaključki letošnje dejavnosti so sprejeli tudi sklep o nadaljnji gradnji gostinsko-turističnega objekta na Šmarjetni gori. Končan bo konec letošnjega leta. V novem

objektu bo 40 ležišč in veliko restavracijskega prostora. Prav tako so sprejeli predlog organizacij ZB za obnovo Prešernove kočice na Stolu, ki je bila požgana v času NOV. Seveda v sodelovanju z vsemi ostalimi Planinskimi društvi na Gorenjskem. — K. M.

Občni zbor Turističnega in olepševalnega društva Kranj

Le širše sodelovanje bo rodilo uspehe

Kranj, 18. marca — V koncertni dvorani Delavskega doma v Kranju je bil sinoči redni letni občni zbor Turističnega in olepševalnega društva Kranj. Dosedanji predsednik Stane Tavčar je poročal najprej o delu v preteklem letu, ki je bilo zelo plodno, čeprav pomanjkanje razumevanja in predvsem finančnih sredstev nista dovoljevala, da bi bil realiziran celotni program. V preteklem letu je Turistično društvo končno le prišlo do svoje pisarne in prodajalne turističnih spominkov in razglednic, ki so jo turisti v Kranju že dlje pogrešali. Ta velika pridobitev (ki bo pogoj za nadaljnjo razširitev dela društva) pa je po drugi strani zaradi pomanjkanja denarja za oboje onemogočila izdajo prospektov mesta Kranja, ki ga je društvo pripravljalo in ki bi bil več kot potreben, če hočemo, da tuji in domači turist pod pojmom Gorenjske ne bi videla le Blede in Bohinjskega jezera, ampak tudi naša mesta. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev je letos odpadla tudi pustna parada, medtem ko so ostale predvidene prireditve v času po lanskem občnem zboru kar dobro uspele (kresna noč, nogometna tekma debeli — suhi, ki je postala že kar tradicionalna, itd.).

Program je bogat, izpopolnila pa ga je še razprava, ki je bila zelo živahna. Razen dosedanjih oblik dela ima društvo v prihodnje v načrtu v prvi vrsti povečanje števila članov in pa okrepitev sodelovanja z vsemi upravnimi organi, organizacijami in društvi, ki imajo kakršnokoli zvezo s turizmom. Prav pomanjkanje tega sodelovanja je bilo v preteklosti šibka točka dela društva, tako so ugotovili nekateri diskutantje. Turizma namreč ne gre pojmovati ozko, kot ga marsikdo še vedno pojmuje.

V imenu upokojencev: Karol Brezar, Ivan Makuc, Mara Rugale, Stane Peve

Opomba uredništva: Vse bralce, ki želijo sodelovati v naši rubriki »Glas bralcev«, opozarjamo, da objavljamo samo prispevke s podpisom in naslovom pisca. Bralca, ki nam je poslal dopis »Kar razbijmo vse!«, prosimo, da nam sporoči, če pod dopis lahko objavimo njegovo ime.

Program je bogat, izpopolnila pa ga je še razprava, ki je bila zelo živahna. Razen dosedanjih oblik dela ima društvo v prihodnje v načrtu v prvi vrsti povečanje števila članov in pa okrepitev sodelovanja z vsemi upravnimi organi, organizacijami in društvi, ki imajo kakršnokoli zvezo s turizmom. Prav pomanjkanje tega sodelovanja je bilo v preteklosti šibka točka dela društva, tako so ugotovili nekateri diskutantje. Turizma namreč ne gre pojmovati ozko, kot ga marsikdo še vedno pojmuje.

Program je bogat, izpopolnila pa ga je še razprava, ki je bila zelo živahna. Razen dosedanjih oblik dela ima društvo v prihodnje v načrtu v prvi vrsti povečanje števila članov in pa okrepitev sodelovanja z vsemi upravnimi organi, organizacijami in društvi, ki imajo kakršnokoli zvezo s turizmom. Prav pomanjkanje tega sodelovanja je bilo v preteklosti šibka točka dela društva, tako so ugotovili nekateri diskutantje. Turizma namreč ne gre pojmovati ozko, kot ga marsikdo še vedno pojmuje.

VREME

Po hladnem zraku in vetrovom, ki so minuli teden zajeli pretežno del evropske celine, bo v začetku tedna suho sončno vreme, proti koncu pa so možnosti pooblašče od vzhoda in neznatnih padavin

Turistični vodiki društva vedo povedati, da se turisti, ki pridejo v Kranj, zanimajo tudi za industrijo, za stanovanjsko izgradnjo, in rej za povsem gospodarska vprašanja in ne le za kulturno-zgodovinske spomenike. Razprava je pokazala, da bo društvo v prihodnje moralo sodelovati predvsem s komunalnimi organi itd. Pri sedanjih povojni hitri izgradnji in gospodarskem razvoju naselob je napredek dostikrat pozabljalo na estetski izgled in le kratak sprehod »brez temnih napočnikov« naših bližnjih okolici nam vse pogosto pokaže sledove popolne nenačrtovitosti in pomanjkanja estetskega estetskega čuta; vse preveč je bolj ali manj neobremenjenih poskusov — s tem pa je treba kazati. Ne gre za sentimentalnost (prav malce več spoštovanja k listiga pozitivnega in naprednega, kar so naši predniki v preteklosti ustvarili, včasih ne bi škodovali, niti ne je za lepoto, za zunanji izgled, pač pa tudi za praktičnost, ki jo dosega urbanezične rešitve pogosto pušajo ob strani.

V razpravi so sodelovali tudi pionirji — predstavniki pionirskega oddelka TOD Kranj na gl. »France Prešeren« in predstavniki TD Trzin in Gorenjske turistične zveze. Po izvolitvi novega 13-članskega upravnega odbora društva in novega predsednika Jožeta Protnika je Stane Tavčar prikazal nekaj diazitivov s svoje potokov Sredozemlja in zatem je v besedi, sliki in glasbi lepico Gorenjske, o čemer pripravlja obširnejše predavanje. — T.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodajam dve kompletne samski opravi in divan. — Kranj, Zupančičeva 31, Kranj 1021
Prodajam 5 pujskov, po 6 tednov starih. — Podreča 11, Smlednik 1078
Prodajam novo italijansko »Lambretto«. — Britof 10, Kranj 1079
Prodajam hišo v Trzinu. Lahko tudi posamezno nadstropje. — Zupan, Podlublje 41, Trzin 1080

ostalo

Clanstvo Sklada zasebnih obrtnikov Kranj ponovno vabimo na občni zbor, ki bo v nedeljo, 25. t. m., ob pol deveti uri v dvorani OLO (poleg restavracije »Park«). 1081

Izgnubil se je pes Kastor — volčjak z verigo. Kdor ga je videl, naj javi proti nagradi Adamič. Kranj, C. Staneta Zagarja 6 1082
Najditelja denarnice z dokumenti na ime Cerčnik, prosim, da jih proti nagradi vrne na naslov v izkaznici 1083

Iščem dekle in fanta, ki bi po službi pomagala na kmetiji. — Naslov v oglasnem oddelku 1084

Kuhinjsko pomočnico sprejme Vajenski dom Kranj, Tomšičeva št. 44. Nastop službe takoj ali po dogovoru 1085

Hotel Evropa v Kranju sprejme sposobnega natakarja-ico z znanjem vsaj nemškega jezika. — Nastop takoj ali po dogovoru 1087

V kavarni Evropa v Kranju je ples vsako soboto in nedeljo.

Zelo prijeten prostor za manjše zaključne družbe (do 20 oseb) je kmečka soba v hotelu Evropa v Kranju. Odlična kuhinja. — Obratovanji čas po dogovoru.

— Zena, danes bom pa jaz poskrbel za dobro večerjo. Oh! — Res, šla bova v restavracijo Evropa v Kranju. — Imajo bogato izbiro jedi in jih izvrstno pripravijo. 1089

objave

VABILO

Posvet o proizvodnji valilnih in konzumnih jaje
Valilnica v Naklem vabi vse rejce perutnine, ki so zainteresirani za proizvodnjo valilnih in konzumnih jaje.

Občinski ljudski odbor Škofja Loka razpisuje prostovoljno delovno mesto

referenta za stanovanjske zadeve

Za razpisano mesto se zahteva srednja strokovna izobrazba in tri leta ustrezne prakse.

Prošnje, kolkovane s 50 din in navedbo prejšnjih zaposlitev, pošljite na ObLO Škofja Loka do 25. marca 1962.

Podjetje »ROLETA — Mizarstvo« Kranj

razpisuje delovno mesto

računovodje

s potrebno izobrazbo in prakso.

Osebnih dohodkov po pravilniku o razdeljevanju OD podjetja.

Interesenti naj pošljejo pismeno ponudbo ali se zglase osebno na upravi podjetja.

»Roleta — mizarstvo«
Kranj

sprejemni izpit iz splošnega in posebnega dela programa za sprejemni izpit. Splošni del obsega pismeno nalogo na podlagi splošne teme ali teme iz ekonomske stroke ter zagovor te naloge. Posebni del pa obsega pismeni in ustni izpit iz matematike in ustni izpit iz osnov sociologije in družbene ureditve FLRJ. Kandidati, ki se bodo vpisali na oddelek za zunanjo trgovino ali na oddelek za gostinstvo in turizem, morajo opraviti tudi pismeni in ustni izpit iz tujega jezika, ki ga sami izberejo.

Prvi rok za opravljanje sprejemnega izpita je meseca junija, ko lahko kandidati eventuelni popravni izpit opravijo v septembru. Drugi rok za opravljanje sprejemnega izpita je v mesecu septembru brez popravnih izpitov.

Vse podrobnejše informacije in program za sprejemni izpit lahko dobite na Sekciji izrednih slušateljev VEKS (pri Delavski univerzi v Kranju) pismeno ali telefonično (Kranj 27-33) vsak dan od 7. do 14. ure. Vse prijave za sprejemni izpit v mesecu juniju in prijave za redni vpis v mesecu septembru 1962, leta pošljite na naslov: »Seksija izrednih slušateljev VEKS pri Delavski univerzi, Kranj, Koroska cesta 13«.

Seksija izrednih slušateljev VEKS

KRANJ

tržni pregled

V KRANJU

Fizol 130 do 140 din, ajdova moka 120 din, koruzni zdrob 55 din, koruzna moka 55 din, ješenj 90 do 140 din, kaša 120 do 150 din, krma za kokoši 45 do 50 din, koruza 45 do 50 din, oves 30 din, prosa 60 do 70 din, krhlji 50 do 100 din, ša-lotka 70 din, čebulček 320 do 350 din, orehi 150 din za liter, motovilce 50 din, smetana 20 din za merico, peteršilj 10 do 25 din za šopek, korenček 45 do 50 din, sir 120 do 160 din, surovo maslo 680 din, kuhano maslo 840 din, čebula 130 do 170 din, krompir 80 din, kislo zelje 70 do 100 din, solata 600 din, pesa 40 do 60 din, sladka repa 10 din, kislja repa 50 din, jabolka 60 do 80 din, suhe slive 200 din, cvetača 220 din za kg, klobase 130 din, zajci 500 do 600 din, kokoši 500 do 700 din, jajca 24 do 26 din za komad.

gibanje prebivalstva

V KRANJU

Poročili so se: Milan Gostilničar, geometer in Metka Pegam, uslužbenka; Stanislav Cuderman, mehanik in Jožeta Kerstein, nameščenka; Juro Kadak, delavec in Ivana Presek, delavka; Maks Krmelj, uslužbenec in Marija Omager, natakarica

Rodile so: Marijan Blažun — deklco, Jožeta Mikac — dečka, Nežka Bešter — dečka, Frančiška Sovva — dečka, Ana Bevc — dečka, Marija Meglič — deklco, Vida Džananović — deklco, Jožeta Habjan — deklco, Ljudmila Zver — deklco, Marija Pirih — deklco, Frančiška Vodepivec — dečka

Umrli sta: Alojz Oblak, nameščenec, star 58 let; Ivana Vertovšek, upokojenka stara 75 let

GLAS v vsako hišo

Redna letna konferenca komunistov jeseniške Železarne

Odkrita samokritika

Jesenice, 18. marca — Dopoldne je bila v največjem kolektivu kranjskega okraja redna letna konferenca komunistov jeseniške Železarne. Med številnimi delegati iz 41 osnovnih organizacij, so se konference udeležili mnogi gostje — med njimi Janko Rudolf, sekretar OK ZK Kranj, Andrej Levačnik, org. sekretar OK ZK Kranj, Ivko Saksida, sekretar ObK ZK Jesenice, Franc Treven, predsednik ObLO Jesenice ter predstavniki železarn Store, Ravne, Sisak in ljubljanskega Litostroja.

Želja delavcev - izobraževanje

Pred dnevi je priredil ObSS Trzin posvet o družbeno-ekonomskem izobraževanju; posveta so se udeležili predstavniki sindikalnih podružnic, delavskih svetov, upravnih odborov in le trije direktorji podjetij (ZLIT, Tovarne lepene in tovarne pil »Triglav« direktor »Peko« se je opravičil), čeprav so bili vsi vabljeni. Posvet je bil sklican zato, ker je med delavci vse večje zanimanje za izobraževanje, predvsem pa za družbeno-ekonomsko izobraževanje. Da je res tako, lahko sklepamo tudi po tem, ker so se posveta udeležili vsi predstavniki samoupravnih organov. Dokončen program, kakšne oblike izobraževanja na tem področju bi bile najlažje izvedljive, bo izdelala Delavska univerza po smernicah, ki so bile sprejete. Obstaja pa nevarnost, da bo zamišljene načrte

Osnovna tema razprave na današnji konferenci v Železarni, v kateri je sodelovalo preko 30 govornikov, je bila — krepitev decentralizacije delavskega samoupravljanja in gospodarjenja v podjetju. Med drugim so tudi ugotovili, da je doba osmih mesecev prekratka za temeljito analizo in ocenitev dela samoupravnih organov, vendar lahko rečemo, da so uspehi delovanja le-teh pozitivni, čeprav v njih nastopajo določene slabosti, ki so ostanek starega sistema. Tako so kritizirali nekatera ekonomske enote, kjer se zbori v

šestih mesecih niso niti enkrat sestali.

Ko so obravnavali gospodarjenje v podjetju v preteklem letu, so ugotovili, da proizvodnega načrta niso izpolnili. Namesto 35 milijard bruto produkta so uresničili le 34 milijard 108 milijonov dinarjev, kar pa je kljub temu za nad milijardo dinarjev bolje kot v letu 1961. — M. Z.

BELEŽKA

Post sari tum

O črnih kozah se v Kranju le še bolj poredko zgovarjamo. Bolnica, katere bolezen je bila vzrok hudemu preplahu, je spet zdrava in že nekaj dni obiskuje šolo. Se malo in črne kože bomo pozabili. In prav zaradi tega je zadnji čas, da se še enkrat spomnimo na tiste dni, v katerih smo si mimo drugega lahko nabrali veliko skrajno slabih vtisov o nekaterih naših ljudeh.

Nemogoče je ponavljati vesti o vseh mogočih in nemogočih »strašnih« boleznih, ki naj bi jih »staknila« bolnica med potjo v Kranj, saj so skrajno žaljive. Mnogi so jih dobesedno z užitekoma prenašali, brez kakršnegakoli čuta za spoštovanje človekovega dostojanstva in brez trohice sočutja do bolnice. Kot višek tega govorjenja naj omenim razgovor skupine klepetulj pred samim Zdravstvenim domom. Pripovedovale so si, da je bolnica zbolela za neko neozdravljivo boleznijo in da jo bo zdravstvena služba morala sežgati na gmadi. Tu res ni več kaj dodati.

Mogoče le še nekaj misli o govorjenju na račun ukrepov zdravstvene službe. Čeprav so ljudje kljub zagotovilom, da zaradi dobre zaščite ni vzroka za paniko, tako navali v prostore za cepljenje, da so morali nekajkrat posredovati celo milicniki, so obenem kar deževale pripombe na račun dela in zaščitnih ukrepov zdravstvenih delavcev. Najhuje je bilo svedeti potem, ko je bilo ugotovljeno, da gre za neko posebno obliko vodenih koz — češ, toliko stroškov samo zaradi tega, ker zdravniki še črnih koz ne poznajo. Vendar noben naš zdravnik še ni imel priložnosti videti bolnika s črnimi kozami, a tudi specialisti iz Zagreba in Beograda, ki so to priložnost že imeli, niso mogli pri pregledu bolnice reči ničesar dočenege. Počakati je bilo treba na laboratorijske izvide. Vodenе kose se pri odraslih osebah silno redko pojavijo in se manifestirajo z drugačnimi in težimi zunanjimi znaki kot pri otrocih.

Vedeti je treba, da zvezni zakon o zaščiti pred nalezljivimi boleznimi določa, kakšne zaščitne ukrepe je treba narediti — tudi če gre za sum. Zato so bili kranjski zdravstveni delavci deležni vse pohvale republikanskih in zveznih zdravstvenih organov zaradi takojšnjega reagiranja ob opozorilu. Beška, ki je pregledoval bolnico. V nasprotju bi dopustil možnost, da na Gorenjskem doimo najmanj 20 novih žarišč bolezni. Ali bi zato lahko našli opravičilo? Prepričana sem, da ne in zato ekušajmo take stvari bolje premisliti in razumeti. — M. S.

Pomladno sonce

(Foto Perdan)

Hammond Innes:

25

Sinji led

»Potem si oglejte tega človeka. Pritisnite nanj, kolikor morete. Pripravite ga do tega, da bo podprl vašo zahtevo po izvidu izkopane trupla. Recite policiji, da je bil ob Farnellu, ko se je ta po nesreči še neki drugi moški.«

»Ali ste govorili s tem drugim moškim?« je vprašal Ulvik. »Policija bi bila verjetno mnogo prej pripravljena privoliti v naš predlog, če bi vi —«

»Mož, ki je bil skupaj s Farnellom, se je imenoval Hans Schreuder, metalurg in nekdanji nameščenec v D. N. S.« sem dejal. »Nisem ga še našel, toda živ je in je pravkar poskušal zapustiti deželo. Zagotovite si torej zdravnika in pričnite z delom pri policiji. Ko bom jutri zvečer prispel v Fjaerland, bi rad našel tam že podpisano dovolilnico za izkop trupla.«

»Toda, gospod Gansert — tako kratek čas — tukaj ne gre tako naglo.«

»Zanesemo se na vas, gospod Ulvik,« sem ga prekinil. »Vseeno mi je, kako boste prišli do dovolilnice za izkop trupla in koliko bo to veljalo — glavno je, da mi jo priskrbite. Ste me razumeli? Odložil sem slušalko.«

»Torej si hočete svojega dragocenega Farnella pobliže ogledati, ali ne?« je vprašal Jorgensen smehljaje.

»Da,« sem dejal. »Če gre na umor, naj bog pomaga tistim, ki tičijo za njim.«

Še vedno se je smehljajal.

»Morda bomo o tem kaj več zvedeli, ko bo priplul Lovaas.«

Obrnil sem se, da bi odšel.

»Zdaj grem zajtrkovat, sem že pošteno lačen.«

Stopil sem iz pisarne na sonce in šel po pepelnati poti do varne. Prav rad bi pohitel, toda vedel sem, da me skozi pisar-

niško okno opazujejo, in tako sem se prisilil k hoji s počasnejšimi koraki. Šele ko sem prišel v varstvo skladišč, sem se ozrl. Nič me ni sledil. Očitno ni nihče ničesar sumil.

Ko sem preskočil ladjisko ograjo se je s stopnišča prikazal Curtis. »Zajtrk je pripravljen,« je javil.

»K vragu z zajtrkom,« sem odgovoril. »Odvežite obe vezile! Planil sem za njim k odprtini v strojnico in zaklical vanjo: »Carter!«

»Da, gospod?«

»Poženi stroj — pa pohitil.«

»Prav, prav, gospod.«

Ne da bi razmišljal o svojem ukazu, je Curtis skočil na pomoč in odvezal eno vrv za drugo.

»Kaj nameravaš?« je vprašal, ko je splezal zopet na palubo.

»Lovaas,« sem dejal. »Govoriti hočem z njim, še preden bo imel Jorgensen priložnost, da ga kakorkoli obdela.«

Stroj je pričel ropotati. »S polovično močjo naprej!« sem ukazal skozi govorilno cev. Vijaki so zapenili umazano vodo pod naš krmno in pomol se je pričel oddaljevati. Obrnil sem krmilo proti bližnjim otokom. Tedaj šele se je prikazal Jorgensen. Slednjič je razumel moj namen. Toda prepozno. Ze je zijala med nami in pomolom precejšnja razdalja, in medtem ko je on še tekel, se je ta razdalja še povečala.

»Rad bi vam govoril z Lovaasom po svoje,« sem mu zaklical.

Obstal je in ves zardel od jeze. Ne da bi rekel kakšno besedo, se je na peti obrnil in se vrnil skozi svoja skladišča. S polno močjo smo drsli med črmi v mlečasto meglo Severnega morja ter usmerjali ladjo proti utvajškemu svetilniku. Desno pred nami sta bili usidrani dve ladji. Ena je bila navadna norveška ribiška ladja. Zato pa je druga zaradi svoje nenavadne zunanosti takoj vzbudila

mojo pozornost. Bilo je videti, kot bi jo bili nekoliko nerodno spremenili v ladjo za prebivanje. Pred štirikotno hišo na palubi sta stala dva moža, v vodo pa so vodile stopnice.

Ko smo pripluli mimo nje, so se na vodni površini pojavili mehurčki in prikazala se je potapljaška čelada.

»Kaj je tam spodaj?« je možema na ladji zaklical Dick, ki je slonel na ograji.

Odgovor smo dobili v angleščini: »Letalski motor.«

»Ali govorijo tukaj vsi ljudje angleški?« sem vprašal Dahler, ki je še vedno, kot ves čas našega postanka v Bovaagen Hval sedel v navigacijski kabini.

»Da, večina,« je odgovoril. »Kdor koli je imel kakšno ladjo, je med vojno odplul v Anglijo. Saj so poskušali priti preko celo v

navadnih ladjah z vesli.« Zmignil je z rameni. »Nekateri so dosegli Shetlandske otoke, drugi so imeli manj sreče. Razen tega so seveda mnogi od njih služili na angleških ali ameriških trgovskih ladjah. Tod samo stari ljudje in kmetje ne znajo angleški.«

Zlezel je na konec krme. »Pravite, da hočete govoriti z Lovaasom?« Nagnil se je na stran in gledal naprej v smeri vožnje.

»Nekoč sem imel opraviti z njim. Hotel je postati kapitan neke moje obalne ladje. Zato bom raje ostal spodaj v kabini,« je dodal, »možakarja ne bi rad srečal.«

Kakšen človek je to?« sem vprašal.

»Lovaas?« Obrnil je glavo in za hip strmel name. »Prava jegulja.«

Njegove ustnice so se skrivile v rahel, spačen nasmeh. »Vendar tega prav nič ne kaže. Pri moji veri, da ne. Je majhen možiček z velikim rebumom. Zelo mnogo se smeje, toda njegove oči se ne smejejo njim. Njegovi ljudje se ga bojijo. Nima niti žene niti družine. Živi popolnoma sam zase. Koliko mu nameravate ponuditi za to, kar vam bi Schreuder lahko povedal?«

»Ne vem,« sem dejal, »to tem še nisem razmišljal.«

»Če je o tem, kar bi vidva z Jorgensenom hotela vedeti, Lovaasu kaj znano — bo zahteval zelo veliko.«

»Morda pa ne bo znal ceniti vrednosti teh informacij?« sem menil.

Dahler se je smejal. »Lovaas vedno vse prav vrednoti.«

Molče sem sedel in mislil na to, kako naj se pogovorim s tem titolovcem. Medtem ko smo drsli po popolnoma mirnem morju, me je megle že zgostila, tako da je ostala od sonca samo še svetla lisa. Postajalo je tudi hladno. Vidnost se je toliko zmanjšala, kolikor me je rahla para zgostila nad meglo, in pričelo me je skrbeti, ali morda ne bomo Lovaasa zgrešili.

Toda deset minut kasneje mi je zaklical Curtis s krme: »Kapitan, ladja se nam bliža od spredaj.«

Strmel sem v praznino, kjer sta izginjala morje in nebo in sledil sem zagledal nekaj nedoločene, kar je metalo luč. Temu primerno sem spremenil smer naše ladje, in ko smo se približali še bolj, se je obris spremenil v ladjo. Nekoliko je spominjala na majhnega pomožnega miniskalka z visokim kljunom, ki je nato počasi padal na nizko palubo, nad vsem pa se je dvigal nekoliko prevelik dimnik.

Ladja je rezala gladino s precejšnjo naglico, pri čemer je metala močne valove in puščala za seboj črn pramen dima. Posebna brv je vodila s komandnega mostu na ploščad, zgrajeno neposredno nad kljunom ladje.

CANKARJEVCI

V tisti kotlini se je spet zbral ves bataljon ves, kar ga je ostalo. V primeri z dražgoškimi boji, v primeri s tamkajšnjimi uspehi in žrtvami, ko so zgubili le osem borcev, je bil udarec na Mošenjski silovit. Kar dvanaest jih je padlo. Toda malo je manjkalo, pa bi popadalo vseh šestdeset! Se dobro, da je bil izid končno tak! Vedno je bilo boljše manjše zlo! Za tovariši so žalovali, tiho, prizadeto...

Kuharji, predvsem Korošec in bivši graničar Martin, so tačas kuhali nekakšno redko polento, ostali pa so bili radovedni, kako je bilo na Mošenjski. Spraševanja ni bilo konca in vsak je hotel vedeti o usodi ali koncu svojih prijateljev, znancev in svojcev. Toda, te novice so vzbujale več žalosti kot prijetnega.

Vrnimo se na sledove napadalcev.

Ti so udarili zjutraj v prazno. Tovariši so ušli gotovemu uničenju. V koč so Nemci zmetali trupla padlih in vse skupaj zažgali. Ostal je le nizek zid ter ožgana okostja padlih borcev.

Vsak se bo vprašal, kako so Nemci tako hitro zvedeli, da so tudi na Mošenjsko prišli partizani? Morda je bilo to le golo naključje? Morda je tista kolona Nemcev prihajala tja gorj čisto po načrtu, da bi udarila Cankarjevcem za hrbet, česar se je tako bal Jaka Bernard?

Pri takih dogodkih ni kaljužij. Vsaj v tem času in na Gorenjskem, kjer je ta boj vzvalovil velike nemške sile, ne. Če bi mogli slediti stopinjam, bi ugotovili, da je za prihod partizanov na Mošenjsko zvedel gozdar Košmrlj, ki je prebival v bližnji gozdarski koči na Martinčku. Na partizane je res naletel čisto slučajno, ne da bi ga oni opazili. A namesto, da bi o tem molčal, se je skrivoma vrnil in telefonično obvestil policijo v Radovljici. Ker je Košmrlj naletel samo na Pečnikov vod in na Subičevo desetino, ki je bila tam prva, so Nemci pripravili za udar le okoli 50 mož — smučarjev, kar je bilo verjetno ena četa. Sicer so bili v teh okoliščinah nevarni tudi že v taki sestavi. Vendar bi jih gotovo prišlo več, če bi vedeli, da je medtem prišel tja še Bičkov vod, ki naj bi zamenjal Pečnikovega. Običaj je, da ima napadalec trikratno premoč, če hoče doseči kak pomembnejši uspeh. V Dražgošah je imelo celo neprimerno večjo premoč, kot je naveda v kakršnikoli vojski. Sicer pa je bila nemška praksa vsa leta v primerih izdajstva enaka: če so bili točno obveščeni o partizanih, običajno nikoli niso prišli z kdo ve kakšnimi silami, ker so računali na presenečenje in hud nenađen prijem, ki je skoraj vedno že v prvih minutah zadal nevaren udarec. Razen tega so bile manjše enote potrebne tudi zaradi tajnega gibanja.

Nemci so se na Mošenjski približali v dveh smereh. Kolona čez Martinček se je prismočala, druga pa je prišla čez Razpoke. Ti so na Jamniku oziroma na Lipniški žičnici, kjer so vozili les vozniki z Jamnika, opazili več konj. Eden izmed teh voznikov je bil Matevž Kordež. Nemci so zahtevali od njih, naj jim pelje opremo tisti, ki ima »šimlino« ali pa tisti, ki ima »fukso«. »Šimle« je bil Matevžev in ta se je izgovoril, da konj šepa. Tako je moral peljati oni drugi. To je bilo 12. januarja zvečer. Tako ljudje partizanov niso mogli obvestiti o nevarnosti. Navkreber jim je tisti vozil predvsem smuči, municijo in ostalo opremo, ki je bila težka. Do Razpok jim je moral peljati, potem pa so jo Nemci spet vzeli na ramena in nadaljevali pot na smučeh.

Tako so partizanom uspeli pripraviti presenečenje. Zato takšne žrtve, zato takšno trpljenje in prezebanje! Izdajalec Košmrlj je plačal svoj greh še isto leto. Toda to velikih žrtev ni moglo oživet. Šlo je manj za kazen, kot za opomin drugim, za preprečevanje nevarnosti, da bi se kaj takega še kdaj ne ponovilo, čeravno ob takih priložnostih govorimo o že storjenem grehu, ki kliče kazen.

DOKUMENTI

DOKUMENTI

DOKUMENTI

Planinci z Javornika in Koroške Bele bi radi prenovili Staničevo kočjo pod Triglavom

Tovorna žičnica bo ali ne bo?

Prebivalci delavsko-kmečkega predmestja kovinarskih Jesenic prav gotovo čutijo veliko vsakdanjo življenjsko potrebo, da se po napornem in odgovornem delu v javniških valjarnah razvedrijo, spočijejo in naučijo novih, svežih moči. Zato so že pred 15 leti ustanovili samostojno Planinsko društvo, ki trenutno združuje 900 članov.

Gore in planinski svet bi radi približali vsem prebivalcem naselja. V začetku so hoteli graditi planinsko postojanko v Medjem dolu ali na Belščici in Karavankah, vendar jim to ni uspelo. Zato sedaj skrbno upravljajo planinsko postojanko Pristavo v Javornjskih rovtih. Zgradili so tudi prijazno Kovinarsko kočjo na Zasiški planini v Krmi, ki je nekakšen predpostojanka za Staničevo kočjo, ki je gotovo najstarejša triglavska postojanka (odprta 1887. leta). Zato danes ne more več služiti množičnemu planinstvu in zlasti skromnemu alpinizmu. Marljivo gorniki z Javornika so se že pred leti odločili, da bodo povečali in sodobno

uredili ter opremlili to pomembno triglavske planinske smučarske postojanko.

Ze leta 1959 so objubil, da bodo za 70. rojstni dan predsednika republike Tita in za svojo 15-letnico obnovili in povečali Staničevo kočjo pod Triglavom. Da bi bilo delo lažje in cenejše in da bi ga hitreje opravili, so planinci z Javornika in Koroške Bele sprožili zamisel, da se iz Krme (1100 m) zgradi skozi skalno tesen za Voglom na vrh Pršivca (2100 m) ali na Ržke prode v neposredni bližini ostalih triglavske postojanke — sprva tovorna in kasneje prava triglavska gondolska žičnica. Razen tega bi znatno pocenila tudi drago oskrbo triglavske planinske postojanke in gradnjo Staničeve koče ter rešila problem pristopa k jugoslovanskemu visokogorskemu turističnemu centru št. 1 — Velemu polju.

Samo za prehrano triglavske planinske postojanke (Dolča, Planika, Kredarice, meteorološke postaje na Kredarici in Staničeve

koče je treba na leto prenesti 30 ton raznih vsakdanjih živiliških potrebščin. Nošnja na ramenih ali na tovornih živalih je zelo draga in presega na leto za omenjeno količino živil 1 milijon in pol dinarjev. Samo za prenos gradbenega materiala bodo morali plačati planinci z Javornika in Koroške Bele 5 milijonov dinarjev, tovorna žičnica, ki bi služila kot osnova za gondolsko žičnico pa znaša po zelo realnih kalkulacijah podjetja »Žičnica« iz Ljubljane in »Metalne« iz Maribora ne dosti preko 10 milijonov dinarjev.

Planinska zveza Slovenije ima za uresničitev teh želja mnogo razumevanja. Pri teh naporih planinci z Javornika in Koroške Bele nikakor ne smejo ostati sami. Priprani smo, da bodo marljivim planincem pomagali vsi, ki se za to dejavnost zanimajo. Pomagali jim bodo člani jeseniške železarske kolektiva, z velikim razumevanjem pa jim bo priskočila na pomoč tudi jeseniška občina.

U. Zupančič

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Nogometna tekma v Šiški

Zmaga v treh minutah

Ilirija : Triglav 2:3 (0:3)

Ljubljana, 18. marca — Danes je bila na razmočenem igrišču v Zgornji Šiški prijateljska nogometna tekma med conskima ligašema: Ilirijo in Triglavom iz Kranja; končala se je z zanesljivo zmago slednjih.

ILIRIJA: Porenta, Gabrovšek (Rončević), Bremc, Dermastja, Sobolj, Danev, Novak, Švigelj, Judež (Šinkovec), Letonja (Marinko) (Judež), Koršič.

TRIGLAV: Brezar III, Brezar II, Dolenc, Štular II (Jer-man), Perkovič, Jerman (Martinovič), Gošte, Ugrica, Bajželj, Krašovec, Binkovski (Norčič).

Sodnik Dimic, stranska pa Lončina in Pogačar — vsi iz Ljubljane. Gole so dosegli: Ugrica 2 in Bajželj 1 za Triglav ter Koršič in Dermastja po 1 za Ilirijo.

Tekma se je pričela z nervozni-mi napadi obeh moštev. Prvo priložnost za doseg gola je imel Triglav v 10. minuti, ko je Krašovec streljal žogo nekaj centimetrov preko vrat. V enem od prvih napadov je bil nato poškodovan Binkovski, ki ga je zamenjal Norčič. Prav po zamenjavi je pobudo prevzela Ilirija ter jo obdržala vse do 39. minute, ko je Triglav, ki se je dotlej odlično branil, perko Bajželja dosegel prvi zadetek. Gol je padel po hitri akciji Triglava, v kateri je najprej streljal Krašovec, vendar je žogo domači branilec odbil do Bajželja, ki je zadal mrežo. Po tem vodstvu so Iliriji popolnoma popustili in v naslednjih dveh minutah je Triglav dosegel še dva gola. Strelec je bil obakrat Ugrica, ki je prišel v Triglav iz Karlovca. Danes je pokazal res dobro in hitro igranje. V 43. minuti je branilec Ilirije igral z roko, vendar sodnik tega ni opazil.

Ves drugi polčas je bila Ilirija boljše moštvo. Mladi domačini so namreč pokazali zelo lepo, ostro in hitro igranje ter so vseskozi ogrožali Triglavova vrata. Dosegli so dva zadetka, in sicer v 47. minuti, ko je bil uspešen Koršič ter v 62. minuti, ko je Dermastja z močnim udarcem premagal Brezarja. Obema goloma je botroval danes slabi Martinovič v obrambi Kranjčanov.

Triglav je odgovarjal na akcije domačinov s hitrimi protinapadi, v katerih so se odlikovali Ugrica, Bajželj in Krašovec. V 51. minuti

priložnost še v 56. minuti, ko je Porenta obranil ostri Bajželjev strel, in v 60. minuti, ko je po prekršku nad Ugrico Norčič streljal preko gola v aut. V 77. in 78. minuti sta se izkazala oba vratarja; najprej je Porenta s skokom pred noge Ugrici rešil skoraj neizogiben gol, nato pa se je podobna akcija ponovila na drugi strani igrišča, saj je Brezar prav tako s skokom pod noge onemogočil Koršiču doseg gola.

Pri Triglavu je bila obramba boljši del moštva, zlasti zanesljivi Perkovič, medtem ko je v napadu prednjačila notranja trojka. Pri domačinih so bili najboljše krilski igralci.

Predtekmata — Ilirija : Triglav (mladinci) 1:3 (0:1) — M. Jeza

Gorenjsko srednješolsko prvenstvo v košarki

Premoč Škofjeločanov

V soboto je bil v telovadnici Tekstilne šole v Kranju drugi del košarkarskega prvenstva gorenjskih srednješolcev. Tekmovanje je organiziral Odbor za košarko pri OZTK Kranj, ki mu je uspelo pridobiti za nastope žal le tri ekipe. Prvič so se pomerile pred mesecem dni na Jesenicah, v Kranju pa so bili povratni dvoboji. Škofjeločani so bili boljši na obeh preizkušnjah in ob zaključku prepričljivo osvojili prvo mesto.

Rezultati v Kranju (v oklepaju so izidi prvega dela).

Gim. Škofja Loka : Tekstilna šola 59:47 (125:65), Gim. Jesenice : Tekstilna šola 55:51 (98:59), Gim. Škofja Loka : Gim. Jesenice 55:46 (57:49).

Lesivica

Gim. Škofja Loka 4 4 0 296:207 8
Gim. Jesenice 4 2 2 248:222 4
Tekstilna šola 4 0 4 222:337 0
Strelec: Rus (S. L.) 140, Koren (J) 80, Koprivnik (TTS) 47, Svetlin (J) 45, Uhan (TTS) 42, Rastović

(TTS) 36, Sirena (TTS) 36 košev itd.; prosti meti: Rus (S. L.) 10/8, Krek (J) 8/6, Krajnik (TTS) 8/5, Koprivnik (TTS) 8/5 itd. — L. S.

Dve zmagi pionirjev Triglava

Kranj, 18. marca — Najmlajši košarkarji Triglava razdeljeni v dve vrsti so se danes pomerili v telovadnici Tekstilne šole s pionirskim moštvom Ilirije iz Ljubljane. Kranjčani so bili obakrat uspešni — prvo moštvo z 39:18, drugo pa z 32:13. — L. S.

Smučarske tekme za Isteničev memorial

Brez najboljših skakalcev

Planica, 18. marca — Smučarski klub Enotnost iz Ljubljane je danes organiziral tradicionalno smu-

čarsko tekmovanje za Isteničev memorial, in sicer se je 150 tekmovalcev pomerilo na 50-metrski skakalnici in v tekih. Med tekmovalci pa ni manjkalo tudi naših najboljših predstavnikov, razen smučarskih skakalcev, ki so na turneji po Skandinaviji. Snežne razmere so bile ugodne, izredno lepo pa je bilo tudi vreme.

Rezultati: skoki — člani: 1. Smo-privšek (Enotnost) 214 (43,43), 2. Eržen (E) 204 (43, 43), 3. Nahtigal (E) 203,5 (40,5, 40,5) itd.; starejši mladinci: 1. Smolej (Javornik) 210 (40,5, 41), 2. Jurman (E) 188,7 (36,5, 39), 3. Bantan (Zagorje) 188,5 (36, 38) itd.; mlajši mladinci: 1. Dolžan (Mojstrana) 195,1 (40, 39), 2. Malej (Javornik) 170,6 (33, 33), 3. Rozman (Jesenice) 161,4 (31, 31) itd.

Teki — člani (15 km): 1. Reš (Enotnost) 54:31, 2. Kobentar (Jesenice) 55:02, 3. J. Pavčič (E) 55:07, 4. G. Kordež (Triglav) 56:23, 5. Pernel (E) 56:25 itd.; članice (10 km) 1. Rekar (Mojstrana) 42:38, 2. Peč-nik (E) 58:53; starejši mladinci (10 km): 1. Bavče (Ravne) —:39, 2.

Sankaške tekme pod Golico

Jeseničani osvajajo drugi pokal

Jeseniški sankači so lani osvojili pokal za memorial Toneta Stunflja v trajno last, tokrat pa so spet osvojili prehodnega

Jesenice, 18. marca — Na sankaški stezi pri Savskih jamah pod Golico so bile danes 4. sankaške tekme za memorial Toneta Stunflja. Organiziral jih je Sankaški klub Jesenice na odlični — 1300 m dolgi progi, na njih pa so sodelovali sankači iz Begunj, Tržica, Kranja, Idrije in z Jesenic, medtem ko se člani Sankaške kluba Bohinj tokrat iz neznanih vzrokov razpisu niso odzvali.

REZULTATI

Enosedi — mladinci: (12 tekmovalcev): 1. Jože Zupan (Begunje) 4:13,3, 2. Peter Resman (Begunje) 4:21,1, 3. Janez König (Jesenice) 4:21,8 itd.;

članice (7 tekmovalcev): 1. Marija Pšenica (Jesenice) 4:39,9, 2. Roza Lupša (Tržič) 4:51,0, 3. Marjetka Zigon (Idrija) 4:53,5 itd.;

člani (35 tekmovalcev): 1. Andrej Dečman (Jesenice) 4:09,9, 2. Julij Ulčar (Jesenice) 4:15,0, 3. Milan Cesenj (Tržič) 4:15,7 itd.

Dvosedi (15 parov): 1. Zupan-Resman (Begunje) 2:07,6, 2. Ulčar-Ulčar (Jesenice) 2:08,7, 3. König-Poljka (Jesenice) 2:08,9 itd.

Ekipo (6 ekip): 1. Jesenice I (Pšenica, Dečman, Ulčar, Horvat, Vesel) 21:41,4, 2. Jesenice II 22:14,1, 3. Tržič 22:31,0 itd.

Zastopnik občinskega odbora Zveze borcev Slavko Markelj je po tekmovanju izročil sankačnem jeseniškega kluba prehodni pokal za memorial Toneta Stunflja (lani so le-ti prvega osvojili v trajno last), medtem ko so ostali prvouvrščeni tekmovalci prejeli knjižna priznanja. — P. Ulaga

Občni zbor AMD Jesenice

V enem letu so izočili 1186 voznikov

Jesenice, 18. marca — Ob navzočnosti predstavnikov Avto-moto zveze okraja Kranj in jeseniške občine je bil sinoči v Delavskem domu redni občni zbor Avto-moto društva Jesenice. Prisotne je o bogati dejavnosti društva v minulnem letu seznanil predsednik inž. Ivan Arzenšek v svojem uvodnem poročilu. Društvo si je na primer zgradilo garaže, delavnice, izpopolnilo vozniki park in predvsem vzgajalo voznike motornih vozil. Avto-moto šola, ki jo vodi Rado Torkar je v okraju med najboljšimi. V njej se je lani v 20 tečajih usposobilo 1186 voznikov. Delovna je bila tudi šolska komisija pri vzgoji mladine, lepe uspehe je dosegla gospodarska komisija, svojo dejavnost je povečala servisna služba, važno je bilo sodelovanje na 15 prireditvah in zlasti tesno sodelovanje z občinsko komisijo za varnost prometa na cestih.

Da bi bili kos bodočim nalogam, ki zahtevajo predvsem nuditi prometno vzgojo čim širšemu krogu ljudi in znižati krvni davek prometnih nesreč na minimum, so izvolili nov 30-članski upravni odbor, ki mu bo spet predsedoval inž. Arzenšek. — P. U.

ČP Gorenjski tisk

obvešča, da ima naslednje telefonske številke:

direktor in računovodstvo	24-75
odgovorni urednik, 21-90	
naročniški oddelak	
obrat tiskarna	28-97
redakcija Glasa	24-37